

Översiktlig granskning

-Delårsrapport per
2021-08-31

Arboga Kommun

1. Sammanfattning

Sammanfattning

Vi har av Arboga Kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2021-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunens revisorer ska enligt Kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 40,2 mnkr, vilket är 20,4 mnkr högre än samma period förra året. Det beror till stor del på att skatteintäkterna är 12 mnkr högre än budgeterat på grund av en högre slutavräkning. Även de finansiella intäkter är 4,5 mnkr högre än budgeterat beroende på högre utdelningar.
- Kommunens prognos för helåret uppgår till 25,2 mnkr, vilket är 16,4 mnkr högre än budget. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än prognosen för helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.
- Kommunens prognostiserade balanskravsresultat beräknas uppgå till 22,5 mnkr för 2021.
- Vår bedömning är att kommunen inte följer RKR R5 Leasing men i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

Vi har, utöver vad som nämns i avsnitt 3.8 om redovisningsprinciper, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanfattning forts.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. **Vi bedömer** att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

Finansiella mål

De finansiella målen följs upp två gånger per år men målen är långsiktiga, det vill säga för en hel mandatperiod, vilket gör att det är svårt att uttala sig om kommunen kommer att klara målet eller inte klara målet innan mandatperiodens slut. Trenden visa på att kommunen kommer att klara målen. **Vår sammanfattande bedömning** blir dock att resultat enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen för delåret 2021 . Gällande prognosen för år 2021 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att sex av sex mål delvis har uppnåtts vid delåret och därmed att det är oklart om det är förenligt med de av fullmäktige fastställa verksamhetsmålen. Gällande prognosen för år 2021 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig men vår uppfattning är dock att det är oklart om kommunen har god ekonomisk hushållning avseende verksamhetsmålen.

När det i delårsrapporten står att kommunen delvis har uppnått ett mål är det svårt att förstå för en läsaren vad det innebär då sammanvägningen av olika mätningar utgör bedömningen av måluppfyllelsen (se delårsrapporten sid 15 Bedömningskriterier för måluppfyllelse) .

Därav blir vår bedömning att det är oklart om kommunen har uppnått god ekonomisk hushållning avseende verksamhetsmålen eftersom vi inte exakt vet vad delvis uppnått innebär.

Västerås den 1 oktober 2021

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

Karin Helin Lindkvist

Certifierad kommunal revisor

2. Inledning

Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och regioner
- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Inledning forts.

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2021-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Inledning forts.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § Kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av tjänstepersoner på ekonomiavdelningen.

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi
- Översiktlig analys av resultat- och balansräkningen

3. Resultat av granskningen

Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation 17 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse. En förenklad förvaltningsberättelse ska minst innehålla följande avsnitt:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Vi noterar att kommunens uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R17 men i förvaltningsberättelsen kan utvecklas genom att ha med mer uppgifter om kommunkoncernen eller uppföljning av kommunkoncernen, se punkt två ovan. Ju mer kommunen bolagiserar dela av kommunens verksamheter är det viktigt att få med information om både kommunen och kommunägda bolag.

3.2 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

Resultat av granskningen forts.

3.2.1 Finansiella mål

Det finansiella målet är ”Arboga har en god ekonomisk hushållning”. Måluppfyllnaden mäts genom två mått, vilka är:

- Mått 7:1: Resultat - ett resultat på 1,0 % av skatteintäkterna
 - Resultatet exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
 - Resultatutfallet är vid delåret 6,7% och helårsprognosen 2,8%.
- Mått 7:2: Soliditet - Soliditet på minst 24,6%
 - Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.
 - Utfallet för soliditeten är vid delåret är 34,8% och det prognostiserade värdet är 35,2%.

De finansiella målen följs upp två gånger per år men målen är långsiktiga, det vill säga för en hel mandatperiod, vilket gör att det är svårt att uttala sig om kommunen kommer att klara målet eller inte klara målet innan mandatperiodens slut. Trenden visar på att kommunen kommer att klara målen. **Vår sammanfattande bedömning** blir dock att resultat enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen för delåret 2021. Gällande prognosen för år 2021 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Resultat av granskningen forts.

3.2.2 Verksamhetsmål

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2021 finns totalt sex övergripande verksamhetsmål formulerade:

- Arboga växer och utvecklas
- Arboga är tryggt och inkluderande
- Arboga är klimatsmart
- I Arboga finns goda möjligheter till utbildning
- I Arboga finns goda möjligheter till arbete
- Arboga är en attraktiv arbetsgivare

Respektive mål består av ett antal mätningar. Bedömning om de individuella fullmäktigemålen presenteras tydligt i rapporten och även resultatet av de underliggande mätningarna till respektive fullmäktigemål som har mätts i delårsrapporten.

Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning av de sex övergripande målen, där inget bedöms uppfyllt och sex bedöms delvis uppfyllda vid delåret. Prognosen för 2021 tyder på att två mål kommer bli uppfyllda och fyra mål kommer delvis bli uppfyllda. Kommunstyrelsens bedömning är att god ekonomisk hushållning uppfylls avseende verksamhetsmålen.

Ett antal indikatorer saknar värde för 2021 och resultatet för dessa ej mätta indikatorer har uppskattats i det fall det är möjligt. Ett antal indikatorer saknar även målvärde.

Vår sammanfattande bedömning är att sex av sex mål delvis har uppnåtts vid delåret och därmed att det är oklart om det är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen. Gällande prognosen för år 2021 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig men vår uppfattning är dock att det är oklart om kommunen har god ekonomisk hushållning avseende verksamhetsmålen.

När det i delårsrapporten står att kommunen delvis har uppnått ett mål är det svårt att förstå för en läsaren vad det innebär då sammanvägningen av olika mätningar utgör bedömningen av måluppfyllelsen (se delårsrapporten sid 15 Bedömningskriterier för måluppfyllelse).

Därav blir vår bedömning att det är oklart om kommunen har uppnått god ekonomisk hushållning avseende verksamhetsmålen eftersom vi inte exakt vet vad delvis uppnått innebär.

Resultat av granskningen forts.

3.3 Balanskravet

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunallagens krav på ekonomisk balans (kommunallagen 8 kap. 4 §) innebär att förbundets intäkter måste överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett eventuellt underskott mot balanskravet ska återställas inom de kommande tre budgetåren.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

Kommunen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 22,5 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

RUR uppgår till 0 mnkr.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

Vi rekommenderar att kommunen även har med prognosen i beräkningen och inte bara delårsresultatet. Det är för att visa hur man kommer fram till prognostiserat balanskravsresultat.

Resultat av granskningen forts.

3.4 Analys av Resultaträkning

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 40,2 mnkr, vilket är 20,4 mnkr högre än samma period förra året. Det beror till stor del på att skatteintäkterna är 12 mnkr högre än budgeterat på grund av en högre slutavräkning. Även de finansiella intäkter är 4,5 mnkr högre än budgeterat beroende på högre utdelningar.

De nämnder som prognostiserar underskott mot budget är socialnämnden vars prognos uppgår till - 2,7 mnkr och fritids- och kulturnämnden vars prognos uppgår till - 0,2 mnkr. Kommunstyrelsens prognos uppgår till + 9,5 mnkr vilket till största del är hänförligt till exploateringsresultat.

Socialnämndens prognosticerade underskott mot budget beror främst på ökade kostnader för inhyrda sjuksköterskor då verksamheten haft brist på sjuksköterskor.

Övriga nämnder prognostiserar inga avvikelser vilket genererar ett samlat prognostiserat budgetöverskott för kommunens verksamheter på 6,6 mnkr. Detta tillsammans med ett överskott på finanserna om 9,8 mnkr ger en prognostiserad budgetavvikelse i driften om 16,4 mnkr vid årets slut. Vi har inte gjort några iakttagelser som tyder på att någon balanspost i kommunens delårsrapport skulle vara väsentligt felaktig.

Resultat av granskningen forts.

3.5 Balansräkning

Den översiktliga granskningen utgår från att periodiseringar har skett i enlighet med god redovisningssed och på den nivå som är rimligt i ett delårsbokslut. Periodiseringarna sker inte lika noggrant i delårsrapporten som i årsredovisningen, ett exempel är semesterkulden som beräknats schablonmässigt per 2021-08-31.

Vi har i vår granskning översiktligt granskat kommunens betydande balansposter. Vi har inte gjort några väsentliga iakttagelser i samband med granskningen.

Kommunen följer från och med 2021 LKBR kap 6 § 4, Pensionsutbetalningar då redovisning nu sker enligt blandmodellen. Jämförelsesiffror för 2020 har räknats om. Flera väsentliga fluktuationer i balansräkningen är relaterade till bytet från fullfundsmodellen till blandmodellen.

Övriga större förändringar är en ökad skuld för investeringsbidrag med 18 mnkr vilket till största del avser investeringsbidrag från MSB för Herrgårdsbron. Fordran på Kommunfastigheter har minskat med 85 mnkr vilket till största del beror på en försäljning av fastigheten Tornet 1 och i samband med det har bolaget amorterat lånet, vilket även förklarar de ökade likvida medlen.

3.6 Sammanställd redovisning

I RKR R17 Delårsrapport är det upp till varje kommun att avgöra om de kommunala bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Att de kommunala bolagen ska ingå torde dock vara nödvändigt eftersom det är fullmäktiges måls för hela kommunkoncernen som ska bedömas.

Kommunens delårsrapport innehåller inte någon sammanställd redovisning (koncernredovisning) för kommunkoncernen men kortfattade kommentarer till de kommunala företagens resultatutfall hittills under året och prognos för helåret framgår.

Resultat av granskningen forts.

3.7 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges beslut.

Vi rekommenderar att kommunen går igenom RKR R14 Drift- och investeringsredovisning för att tydliggöra sambandet mellan drift- och investeringsredovisningen och med övriga delar i delårsrapporten för läsaren. Exempelvis ska driftredovisningens intäkter kunna stämmas av med verksamhetens intäkter i resultaträkningen, vilket inte går att göra i delårsrapporten utan läsaren måste läsa noterna för att förstå hur det hänger ihop. Det är bra att förtydliga för läsaren att resultaträkningen är extern redovisning medan driftredovisningen är intern redovisning.

3.8 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Uppllysningar ska även lämnas kring säsongsvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer utom avseende leasing då samtliga hyresavtal redovisas som operationella.

Vår bedömning är att kommunen inte följer RKR R5 Leasing men i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

Vi rekommenderar att kommunen ser över vilka notuppgifter som lämnas i delårsrapporten då den redovisade informationen är betydligt mer omfattande än vad som krävs i en delårsrapport. Detta rekommenderas med tanke på de korta tidsramar som finns gällande delårsrapportens fastställande.

I noter om materiella anläggningstillgångar ska genomsnittlig avskrivningstid finnas med vid varje not.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.